

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ฉบับประจำวันที ๓ เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๗ หน้า ๙ มูลค่าข่าว ๖๗๖,๙๙๘.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

เด็กดี มีคุณธรรมสร้างได้ ถ้าผู้ใหญ่ร่วมมือกัน

“คุณธรรม” คือ ความดี การให้เด็กรับผิดชอบ
ในหน้าที่ มีวินัย ถ้าจะทำให้เด็กดี ทุกภาคส่วนต้องมา
ร่วมกันและมีส่วนร่วม เริ่มจากความดีจากข้างใน ก่อน
ที่จะไปแผ่แผ่ข้างนอก และไปสู่สังคม...

ณ โรงเรียนบ้านหนองคางบ่ง ต.วังขนาย อ.ท่าม่วง
จ.กาญจนบุรี

ขณะที่วันเสาร์ อาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดเรียน แต่มี
นักเรียนกลุ่มหนึ่ง กำลังถูกบ่มเพาะเพื่อให้เรียนรู้การเป็น
เด็กดี ภายใต้โครงการศูนย์คุณธรรม โดยมี อาจารย์สมพงษ์
ใจดีเดช คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ออกแบบโรงเรียนคุณธรรม และเป็นผู้ที่เดินทางไปทั่ว
ประเทศ เพื่อบ่มเพาะเด็กๆ ให้ได้รู้จักกับคำว่า คุณธรรม
ในวันที่ควรจะเป็นวันหยุดของเด็กๆ แต่กลับได้ยิน
เสียงหัวเราะสนุกสนาน ขณะที่กำลังเข้าร่วมกิจกรรม
เด็กๆ ถูกแบ่งนั่งเป็นกลุ่มตามชั้นเรียน ตั้งแต่ ป.1-
ป.6 โดยมีอาจารย์สมพงษ์ และลูกศิษย์ ซึ่งมาทำหน้าที่
พี่เลี้ยงเด็กๆ คอยให้คำแนะนำถึงวิธีการพับกระดาษ ด้วย
กลวิธีในการนำเสนอที่มีแรงจูงใจ มีตัวละครมากมาย
ไม่ว่าจะเป็นยักษ์ ปราสาท พอมด ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่เป็น

ตัวละครในนิทาน ขณะที่สอนการพับกระดาษทำให้เกิดสีสัน ทุกคนต้องตั้งใจฟังและพับกระดาษตามตัวละคร และเรื่องราวที่อาจารย์ได้หยิบยกพูดมา

จนเมื่อสุดท้าย ทุกคนพับกระดาษที่มีรูปร่างหน้าตาคล้ายคลึงกันคนละหนึ่งชิ้น อาจจะแตกต่างกันบ้างในเรื่องความสวยงามของวิธีการพับ หลังจากนั้นให้แต่ละห้องทำให้ได้ครบห้องละ 40 ใบ โดยมีกำหนดเวลาในการทำ

เมื่อหมดเวลาแล้ว ก็ให้แต่ละห้องรวมหัวกันช่วยกันคิดว่า ถ้าจะต้องเอากระดาษที่เขาได้มาคนละหนึ่งชิ้นมารวมกันทั้งห้อง ควรจะมีวิธีจัดการ หรือ จัดวางอย่างไร เพื่อให้ออกมาเหมือนเป็นปราสาทที่สูงที่สุดและมั่นคงแข็งแรงที่สุด...

ทั้งหมดนี้เป็นหนึ่งตัวอย่างของกระบวนการสอนโดยที่เด็กๆ ไม่รู้สึกว่าการถูกสอน และน่าเบื่อ เพราะได้ยื่นแต่เสียงหัวเราะสนุกสนาน ไม่ต่างจากการเล่นเกม

อาจารย์สมปอง อธิบายให้ฟังว่า การสอนให้พับกระดาษแต่แรก คือ การฝึกให้มีสมาธิ และวิธีการสอนให้พับ โดยการเล่าเรื่อง มีตัวละคร เพื่อให้เด็กๆ ตั้งใจฟัง

และทำตาม ซึ่งกรณีนี้เป็นการฝึกให้รู้จักฟังคนอื่นบ้าง ไม่ใช่คิด หรือทำตามแต่ตามใจตัวเอง

เมื่อทำเสร็จแล้วให้แต่ละห้องทำเพิ่มอีกให้ครบ 40 ชิ้น เป็นการฝึกให้เด็กๆ รู้จักการเอื้อเฟื้อ และเป็นผู้ให้ เนื่องจากเด็กป.1 เล็กมาก ทำไม่ทันแน่ แต่พี่ๆ เด็กโตกว่าก็มองว่า น้องทำไม่ทัน ดังนั้นก็จะช่วยพับให้น้องเด็กเล็กกว่าก่อน แล้วค่อยช่วยกันทำของห้องตัวเอง

“ตรงนี้เป็นการแสดงความมีน้ำใจ การเป็นผู้ให้ โดยที่เราเองก็ไม่ได้ไปเรียกร้องว่าต้องทำ แต่ต้องหาวิธีนำเสนอ หรือทำให้เขาเห็นว่า น้องยังเล็ก พี่ๆ ควรช่วยเหลือ แล้วก็มีการช่วยกันทำในห้องก่อนแล้วค่อยทำให้ตัวเอง นี่คือการให้ ที่มาจากข้างใน”

สำหรับในตอนท้าย ที่ให้ช่วยกันคิดว่า ทำอย่างไรให้ปราสาท ซึ่งก็คือกระดาษที่เด็กๆ พับได้นั้น วางเรียงให้สูงที่สุด และแข็งแรงที่สุด ตรงนี้คือการสร้างแนวคิดทำงานเป็นทีม และไม่มีการแข่งขันแย่งกันของใครคนใดคนหนึ่ง หรือของใครคนนั้นทำไม่สวย เพื่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ หรือรู้สึกไม่ดีต่อกัน แต่ให้รวมกันเป็นหนึ่ง ทำงานเป็นทีม ดังนั้น ทุกคนมีสิทธิและเสียงเท่ากันในการแสดง

ความคิดเห็น และช่วยกันหาวิธีในการสร้างปราสาทให้แข็งแรง และสูงที่สุด

ทั้งหมดนี้เป็นเพียงหนึ่งขบวนการของการสอน ที่สอดแทรกเข้าไปอยู่ในรูปแบบของกิจกรรม เพื่อบ่มเพาะให้เด็กๆ ได้รู้จักคำว่าให้ และมีคุณธรรมอยู่ในใจ

อาจารย์สมปองขยายความให้ฟังอีกว่า คำว่า “คุณธรรม” ในความหมายของอาจารย์ คือ การทำความดี การให้เด็กได้รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย ถ้าจะทำให้เด็กดีทุกภาคส่วนต้องมาร่วมกันและมีส่วนร่วม เริ่มจากความดีจากข้างใน ก่อนที่จะไปแผ่ข้างนอก และไปสู่สังคม...

จุดเริ่มต้นของการที่ต้องพลิกผันตัวเองมาเป็นผู้ออกแบบโรงเรียนคุณธรรมนั้น อาจารย์บอกว่า ตนเองเป็นเด็กที่ทำกิจกรรมมาตั้งแต่สมัยเรียน และเมื่อเรียนมัธยมก็เป็นประธานนักเรียน เรียนระดับมหาวิทยาลัย ทำอาสาพัฒนาชนบท เมื่อเป็นอาจารย์ก็สอนและถ่ายทอดลูกศิษย์ให้ทำกิจกรรม และบอกลูกศิษย์ว่า ขอให้แต่ละคนได้ไปสำรวจโรงเรียนที่อยู่ในถิ่นเกิดของตัวเองคนละหนึ่งแห่ง เพื่อพากันลงมาทำค่าย และทำกิจกรรมกับเด็กๆ ในโรงเรียนนั้นๆ

ทำเช่นนี้มาตลอด โดยช่วงแรกๆ ก็ไม่เงินทุนที่จะมาทำ แต่ก็ทำด้วยใจ จนกระทั่งได้เสนอโครงการมาที่ศูนย์คุณธรรม เพื่อทำโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมจริยธรรม โดยเริ่มทำ 4 ภาค เพราะอยากให้มีโรงเรียนต้นแบบ 4 ภาค ภาคละ 1 แห่ง คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้

ซึ่งนี่ก็คือ ที่มาของโรงเรียนคุณธรรม

ต้นแบบ ๔ ภาค

ภาคกลาง ทำที่โรงเรียนบ้านหนองตาบ่ง ก็สืบเนื่องมาจากที่บอกให้ลูกศิษย์เอาค่ายกลับบ้าน ซึ่งลูกศิษย์เรียนจบมาก็มาเป็นครูสอนวิทยาศาสตร์ที่นี่ การที่ทำให้ค่ายกลับมาทำที่บ้านเกิด ก็เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจ แรงจูงใจให้น้องในหมู่บ้านรักเรียน รักความก้าวหน้า และกลับมาพัฒนาบ้านของตัวเอง

ซึ่งที่โรงเรียนบ้านหนองตาบ่ง ทำในเรื่องของจิตอาสา มาจากแนวคิดที่ว่า ที่นี้มีปัญหาอะไรที่อยากแก้ มีความดีอะไรที่อยากทำ มีทุนทางสังคมอะไรบ้าง และเนื่องจากคนภาคกลางชอบทำบุญ ชอบช่วยเหลือ จึงเข้าหลักจิตอาสา ทำโดยไม่หวังผลตอบแทน จึงเป็นที่มาของจิตอาสา

ภาคใต้ ทำที่โรงเรียนต้นบากราษฎร์บำรุง อ.เมือง จ.ตรัง ทำเรื่อง เด็กดีมีวินัย มีที่มาจากราคาขายพาราแพง สมาชิกในโรงเรียน ครอบครัวปลูกยาง มีรายได้สูง ให้เงินลูกไปโรงเรียนมาก ทำให้ลูกสุร่ยสุร่าย กินทั้งกินขว่าง กินหก กินเหลื่อ จึงประชุมบ้าน วัด โรงเรียน เชิญพระ ผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้านมาประชุม ถามว่าอะไรต้องการปลูกฝัง อะไรต้องแก้ไข ไม่แก้ไขไม่ได้ ฝึกวินัย การออม ทำกิจกรรมเรื่องการออม ออมวันละบาท ทำทุกวัน จึงมาสู่เรื่องวินัยในการออม วินัยในการรับประทานอาหาร วินัยในการเข้าแถว วินัยในการวางรองเท้า ให้ทำเป็นปกตินิสัย ทำในวิถีชีวิต ไม่ไกลตัวเด็กเพื่อให้เด็กไม่รู้สึกลัวยาก

ภาคเหนือ ทำที่โรงเรียนบ้านห้วยโจ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ละแวกนั้นเป็นชาวกะเหรี่ยง วิถีชีวิตกะเหรี่ยงเดิม ถึงแม้มีไฟฟ้าใช้ แต่ต้องออกไปตัดไม้ทำฟืน ก่อนที่จะทำเวที่ชุมชนได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูล พบปัญหาในป่า ชาวบ้านมีการก่อกาบของต้นไม้ไว้ บางต้นควั่นรอบนอกตัดท่อน้ำทำอาหารเพื่อให้ยีนต้นตาย บางส่วนตัดแล้วยังไม่เอากลับบ้าน เพราะรอให้น้ำระเหยก่อน ไม่หนักเวลาเอากลับบ้าน ถ่ายรูปและเอาภาพเหล่านี้ไปประชุมร่วมกับชาวบ้าน เปลี่ยนแนวคิดเรื่องการตัดต้นไม้ ฟังพาทซึ่งกันและกัน ป่ากับน้ำ

โดยสาธิตให้ดู ภูเขาที่มีป่าไม้กับภูเขาที่หัวโล้น การชะล้างพังทลายจะกัดเซาะแบบใดมากกว่ากัน จึงเกิดศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการอนุรักษ์ป่าชุมชน เพราะเกิดปัญหาเรื่องชุมชนกับป่าจะอยู่ด้วยกันอย่างไร ที่นี้เกิดโครงการคุณธรรมระดับประเทศอีกหลายโครงการ เช่น นำใบตองตั้งมาตำและเอาตะแกรงร่อน นำมาผสมกับกาวและน้ำมันขี้ไต้ จากนั้นขึ้นรูปเป็นประติมากรรม นูนต่ำ ลงสีและปักทอง มาแสดงที่เมืองทองธานี วันรุ่งขึ้นได้เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระราชินี

ภาคตะวันออก ทำที่โรงเรียนอนุบาลตราด จ.ตราด บริเวณท่าตะเภา-น้ำเชี่ยว เป็นนาทุ่ง ชาวบ้านตัดไม้เผาถ่าน จึงไปปลูกทดแทนทุกปี เด็กโรงเรียนนี้เป็นเด็กในเมืองมีความพร้อมทุกอย่าง ครอบครัวมีฐานะ ช่วยเหลือสังคมในเรื่องใดได้บ้าง เป็นเรื่องท้าทาย จึงทำเรื่องเด็กดีมีคุณธรรม แยกขยะ ปลูกป่าชายเลน ให้เด็กรู้จักป่าชายเลน และการกลับมาของวิถีถิ่นสัตว์น้ำ ปูแสม ปูดำ กุ้ง